

УДК 657.1:658.115

Т. В. Ларікова

кандидат економічних наук, доцент

І. С. Шилко

аспірант

Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЮДЖЕТНОГО ОБЛІКУ: МІСЦЕ, РОЛЬ І СКЛАДОВІ

У статті проаналізовано правове забезпечення бюджетного обліку в державному секторі, згруповано загальні нормативні акти бюджетного обліку законодавчої й виконавчої влади та правові документи з бухгалтерського обліку. Визначено місце, роль і складові правового забезпечення бюджетного обліку в діяльності суб'єктів державного сектору. Розглянуто сутність державного сектору та його суб'єктів. Окреслено проблемні зони та запропоновано напрями розвитку реформування та запровадження єдиної методично-правової бази бюджетного обліку.

Ключові слова: бюджетний облік, реформування, державний сектор, правове забезпечення, Державне казначейство України, розпорядники та одержувачі бюджетні кошти.

I. Вступ

Співпраця України з міжнародними організаціями, фондами та іншими структурами, розвиток інвестиційної сфери передбачає формування достовірної, відкритої та прозорої економічної інформації, джерелом якої є бюджетний бухгалтерський облік. Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової й бюджетної звітності в кожній установі здійснюють на підставі нормативно-правових документів, що розробляють органи, на які покладено обов'язки регулювання питань обліку та звітності. Це дає змогу вести бухгалтерський облік і складати фінансову звітність за єдиними принципами й формами і таким чином забезпечувати можливість порівнювати й узагальнювати облікову інформацію.

У процесі здійснення економічних перетворень в Україні та реформування бухгалтерського обліку в державному секторі постали нові вимоги й проблеми правового забезпечення облікового процесу. З метою наближення бухгалтерського обліку до міжнародних стандартів державного сектору в 2007 р. було прийнято Стратегію модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007–2015 рр. Її метою є вдосконалення системи бухгалтерського обліку державного сектору з урахуванням вимог міжнародних стандартів. Основні напрями та шляхи реалізації стратегії – модернізація системи бухгалтерського обліку в секторі державного управління, вдосконалення системи фінансової та бюджетної звітності, створення уніфікованої організаційної та інформаційної облікової системи [7].

У процесі реалізації Стратегії розроблено новий План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку для суб'єктів державно-

го сектору, затверджено Національні положення (стандарты), продовжують здійснювати заходи щодо формування єдиного правового забезпечення бюджетного обліку.

Питанням реформування українського бюджетного обліку присвячено наукові праці відомих учених: П. Й. Атамаса, Л. В. Гізатуліної, Р. Т. Джоги, Т. І. Єфіменко, Л. Г. Левицької, Л. Г. Ловінської, С. В. Свірко, Н. І. Сушко та ін. Втім, сучасні дослідження у сфері бюджетного обліку оминають проблеми неповного правового забезпечення бюджетного обліку в державному секторі.

Незважаючи на позитивні реформуючі заходи, низка проблемних питань залишаються не вирішеними. Враховуючи, що новий План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі набирає чинності з 01.01.2016 р., проблемою є неповне нормативне забезпечення облікового механізму діяльності суб'єктів державного сектору.

II. Постановка завдання

Метою статті є дослідження та аналіз правового забезпечення бюджетного обліку в державному секторі, визначення його місця, ролі й складових та можливості переходу на єдину методичну правову базу бюджетного обліку для всіх суб'єктів державного сектору.

III. Результати

Перехід національної системи бюджетного обліку в державному секторі та складання звітності за міжнародними стандартами є необхідними, оскільки забезпечують підвищення прозорості, якості і достовірності бюджетного обліку, оцінювання ефективності наданих бюджетних послуг. Важливим напрямом реформування є продовження розроблення національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі та запровадження єдиного правового забезпечення облікового механізму в діяльності суб'єктів державного сектору з ме-

тою адаптації організаційних і методологічних засад обліку до міжнародних вимог.

У науковій літературі державний сектор розглядають як комплекс підприємств, установ і організацій, діяльність яких безпосередньо забезпечують державні органи управління, що перебувають у повній або частковій власності держави та функціонують з метою отримання прибутку (соціального ефекту) та вирішення загальнонаціональних чи регіональних соціально-економічних проблем [8, с. 5–6].

На рис. 1 наочно представлено суб'єкти державного сектору економіки України.

Отже, основними суб'єктами бухгалтерського обліку в державному секторі є Міністерство фінансів України, яке забезпечує проведення

державної політики у сфері бухгалтерського обліку, розпорядники бюджетних коштів, Казначейство та фонди загальнообов'язкового державного соціального й пенсійного страхування, які забезпечують ведення бухгалтерського обліку [9, с. 35].

Нормативно-правова база бюджетного обліку відіграє важливу роль у забезпеченні ефективності бюджетного процесу та бюджетної системи країни. Наявність єдиної методологічної бази бюджетного обліку дасть змогу безперервно спостерігати за використанням та спрямуванням бюджетних коштів, оцінювати доцільність їх використання як внутрішніми користувачами, так і зовнішніми.

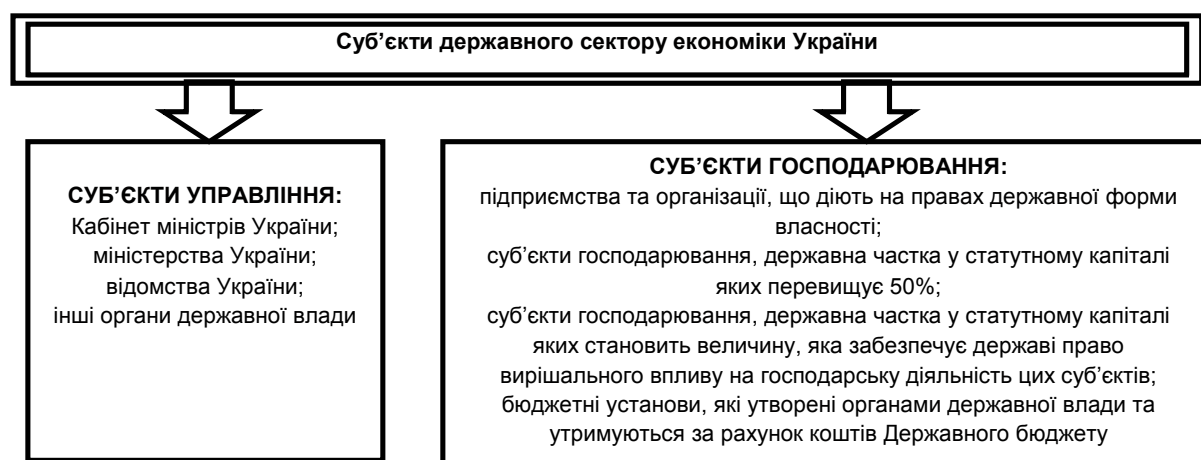

Рис. 1. Суб'єкти державного сектору економіки України [10, с. 39]

Правове забезпечення бюджетного обліку посідає важливе місце в ефективності та успішній діяльності суб'єктів державного сектору. При повному, зрозумілому, інформативному, єдиному правовому забезпеченні бюджетного обліку в бюджетному процесі України з'явиться можливість отримати прозору й достовірну інформацію про використання бюджетних ресурсів, що дасть змогу залучити до співпраці європейську спільноту.

Сучасна система бюджетного обліку України складається з таких підсистем, як система обліку виконання державного й місцевих бюджетів і система бухгалтерського обліку бюджетних установ [11, с. 26].

Виокремлюючи складові єдиної системи бюджетного обліку, необхідно враховувати відмінність завдань, що стоять перед її учасниками. Метою облікової системи органів, які виконують бюджет, його планування та контроль за виконанням, розподіл бюджетного фінансування між головними розпорядниками й аналіз ефективності використання бюджетних коштів.

Облікова система казначейських органів повинна передбачити контроль касового виконання бюджету: облік касових надходжень і витрат, ведення особових рахунків бюджетів і

бюджетних установ, механізм доведення лімітів бюджетних зобов'язань і обсягу фінансування до розпорядників і одержувачів бюджетних коштів, облік і контроль прийнятих ними бюджетних зобов'язань.

Для головних розпорядників і розпорядників засобів бюджету актуальні завдання розподілу й обліку коштів за нижчими бюджетодержувачами, зведення звітності в різних площинах. Серед облікових завдань бюджетних установ, що є одержувачами бюджетних коштів, можна виокремити складання кошторисів доходів і витрат, контроль за їх виконанням, облік бюджетних асигнувань і лімітів бюджетних зобов'язань у сфері функціональної й економічної класифікації витрат бюджетів.

Сьогодні правове забезпечення бюджетного обліку суб'єктів державного сектору потребує окремого дослідження. Стратегією модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі передбачено перехід на єдину нормативно-правову базу системи бюджетного обліку.

Сучасне правове забезпечення бюджетного обліку для суб'єктів державного сектору передбачає використання різних нормативних актів,

які можна поділити на правові акти законодавчої та виконавчої влади й бухгалтерського обліку.

У табл. 1 наведено правове забезпечення бюджетного обліку в загальних нормативних актах законодавчої та виконавчої влади, а в табл. 2 визначено правове забезпечення в загальних нормативних актах з бухгалтерського обліку.

За табл. 1 можна зробити висновок, що загальні правові засади регулювання діяльності органів обслуговування виконання бюджету та розпорядників і одержувачів бюджетних коштів регулюють єдиними нормативними документами.

Таблиця 1

Бюджетний облік у загальних нормативних актах законодавчої та виконавчої влади

Назва документа	Сфера регулювання
Бюджетний кодекс від 08.07.2010 р. № 2456-VI	Регулює відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання та контроль за дотриманням бюджетного законодавства
Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР	Визначає права та обов'язки Кабінету міністрів України й органів виконавчої влади
Господарський кодекс від 16.01.2003 р. № 436-IV	Визначає основні напрями та форми участі держави й місцевого самоврядування у сфері господарювання
Податковий кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI	Регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів
Порядок казначейського обслуговування державного бюджету за витратами від 24.12.2012 р. № 1407	Регламентує організаційні взаємовідносини між органами Державної казначейської служби, розпорядниками бюджетних коштів й одержувачами бюджетних коштів
Порядок організації роботи органів державної казначейської служби України в процесі казначейського обслуговування державного бюджету за витратами від 07.06.2013 р. № 101	Визначає механізм казначейського обслуговування державного бюджету за витратами
Порядок казначейського обслуговування державного бюджету доходів та інших надходжень державного бюджету від 29.01.2013 р. № 43	Визначає процедури казначейського обслуговування доходів та інших надходжень державного бюджету
Порядок організації роботи органів державної казначейської служби України в процесі казначейського обслуговування державного та місцевих бюджетів за доходами та іншими надходженнями від 09.08.2013 р. № 128	Визначає механізм казначейського обслуговування державного й місцевих бюджетів за доходами та іншими надходженнями
Порядок казначейського обслуговування місцевих бюджетів від 23.08.2012 р. № 938	Регламентує організаційні взаємовідносини між органами Державної казначейської служби України, фінансовими органами та/або Верховною Радою Автономної Республіки Крим, обласними, районними, міськими, районними в містах, сільськими, селищними радами
Порядок організації роботи органів державної казначейської служби України в процесі казначейського обслуговування місцевих бюджетів від 06.12.2012 р. № 367	Регламентує організацію роботи органів Державної казначейської служби України в процесі казначейського обслуговування державного та місцевих бюджетів за доходами та іншими надходженнями
Порядок казначейського обслуговування операцій, пов'язаних з використанням коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття від 22.04.2013 р. № 303	Визначає механізм казначейського обслуговування коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття
Закон України Про управління об'єктами державної власності від 21.09.2006 р. № 185-V	Визначає правові основи управління об'єктами державної власності
Закон України Про захист економічної конкуренції від 11.01.2001 р. № 2210-III	Регулює відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання

Основним правовим документом у бюджетному процесі є Бюджетний кодекс від 08.07.2010 р. № 2456-VI, який регулює відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання та контроль за дотриманням бюджетного законодавства, і питання відповідальності за порушення бюджетного законодавства, а також визначає правові засади утворення та погашення державного й місцевого боргу [1; 12].

Згідно з табл. 2, сучасний обліковий механізм органів виконання бюджету регулюють одні правові документи, а розпорядників і одержувачів бюджетних коштів – інші.

Насамперед використовують два різні плани рахунків, а саме:

– план рахунків бухгалтерського обліку для виконання державного та місцевих бюджетів, який

ґрунтується на касовому методі обліку, передбаченому Бюджетним кодексом, і використовується Державним казначейством України;

– план рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ, який ґрунтується на методі повного обліку на основі принципу нарахування й застосовується всіма розпорядниками бюджетних коштів.

Крім того, для відображення операцій у бюджетному обліку, суб'єкти державного сектору здійснюють обліковий механізм за допомогою різних інструкцій, положень, порядків тощо. Такий підхід суперечить вимогам Стратегії модернізації бухгалтерського обліку в державному секторі, якою передбачено перехід на єдність правового регулювання бюджетного обліку.

Бюджетний облік у загальних нормативних актах з бухгалтерського обліку

Назва документа	Сфера регулювання
Загальні нормативні акти з обліку діяльності суб'єктів виконання держаних і місцевих бюджетів, розпорядників і одержувачів бюджетних коштів	
Закон України Про бухгалтерський облік та фінансову звітність від 16.07.1999 р. № 996-XIV	Визначає правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності
Порядок подання фінансової звітності від 28.02.2000 р. № 419	Визначає порядок подання фінансової звітності в органах державного сектору
Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі (101, 102, 103, 105, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135)	Регулюють обліковий механізм у державному секторі
План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі від 31.12.2013 р. № 1203 (набуває чинності з 01.01.2016 р.)	Визначає склад рахунків і субрахунків, які застосовують у органах державного сектору
Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору від 23.01.2015 р. № 11: з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору; з бухгалтерського обліку нематеріальних активів суб'єктів державного сектору; з бухгалтерського обліку запасів суб'єктів державного сектору; облікової політики суб'єкта державного сектору	Визначають методичні та організаційні засади з формування облікової політики, обліку основних засобів, нематеріальних активів і запасів
Нормативні акти з обліку в діяльності суб'єктів виконання державного та місцевих бюджетів	
План рахунків бухгалтерського обліку для виконання державного та місцевих бюджетів та Інструкція до нього від 28.11.2000 р. № 119	Визначає склад рахунків і субрахунків, які застосовують у обліку виконання державного та місцевих бюджетів
Положення про організацію бухгалтерського обліку й звітності про виконання державного та місцевих бюджетів у органах Державної казначейської служби України від 21.10.2013 р. № 885	Встановлює організаційні засади ведення бухгалтерського обліку та складання звітності про виконання державного та місцевих бюджетів органами Державної казначейської служби України
Порядок відображення в бухгалтерському обліку операцій з виконання державного бюджету від 11.08.2008 р. № 327	Визначає порядок відображення в бухгалтерському обліку операцій з виконання державного бюджету
Порядок відображення у бухгалтерському обліку операцій по виконанню місцевих бюджетів від 14.12.2007 р. № 233	Визначає порядок відображення в бухгалтерському обліку операцій з виконання місцевих бюджетів
Інструкція зі складання органами державної казначейської служби України звітності про виконання зведеного бюджету України, державного бюджету України та бюджетів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя 13.02.2012 р. № 53	Визначає порядок складання органами державної казначейської служби України звітності про виконання зведеного бюджету України, державного бюджету України й бюджетів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя
Інструкція зі складання органами державної казначейської служби України фінансової та бюджетної звітності про виконання місцевих бюджетів від 08.02.2012 р. № 49	Визначає порядок складання органами державної казначейської служби України фінансової та бюджетної звітності про виконання місцевих бюджетів
Інструкція зі складання органами державної казначейської служби України звітності про виконання державного бюджету від 13.02.2012 р. № 52	Визначає порядок складання органами державної казначейської служби України звітності про виконання державного бюджету
Нормативні акти з обліку діяльності суб'єктів, розпорядників і одержувачів бюджетних коштів	
План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ, Порядок його застосування та типова кореспонденція субрахунків бухгалтерського обліку від 26.06.2013 р. № 611	Визначає склад рахунків і субрахунків, які застосовують у бухгалтерському обліку бюджетні установи, затверджує інструкцію з його застосування та визначає типову кореспонденцію субрахунків бухгалтерського обліку
Порядок бухгалтерського обліку окремих активів і зобов'язань бюджетних установ від 02.04.2014 р. № 372	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про операції з грошовими коштами, розрахунками з дебіторами та кредиторами бюджетних установ
Положення з бухгалтерського обліку запасів бюджетних установ від 14.11.2013 р. № 947	Регулює ведення бухгалтерського обліку запасів бюджетних установ
Порядок складання фінансової, бюджетної та іншої звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів від 24.01.2012 р. № 44	Визначає склад та порядок складання фінансової та бюджетної звітності

Разом з тим, бухгалтерський облік виконання державного й місцевих бюджетів ведуть за касовим методом із застосуванням методу нарахування за окремими операціями (облік державного боргу, зобов'язань розпорядників бюджетних коштів). Операції за доходами, видатками відображають у бухгалтерському обліку в момент проведення відповідних платежів, а операції з фінансування бюджету – в момент зарахування коштів з одночасним відображенням боргу [13, с. 54].

Бухгалтерський облік у бюджетних установах і фондах загальнообов'язкового державного соціального й пенсійного страхування ведуть за методом нарахування, за яким операції та події визнаються в момент їх виникнення незалежно від дати надходження або сплати коштів (або їх еквівалентів). Різноманітність методів визнання надходжень або сплати коштів у діяльності суб'єктів державного сектору свідчить про неможливість переходу на єдину правову базу бюджетного обліку. Тому доцільно ґрунтуватися на одному методі нарахування й визнавати надходження та сплату коштів у момент їх виникнення з урахуванням специфіки бюджетних установ.

Однак існує низка документів, які регламентують загальний обліковий механізм діяльності суб'єктів державного сектору, а саме: Закон України Про бухгалтерський облік та фінансову звітність від 16.07.1999 р. № 996-XIV [2]; Порядок подання фінансової звітності від 28.02.2000 р. № 419 [5]; Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі [4]; План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі від 31.12.2013 р. № 1203 (набуває чинності з 01.01.2016 р.) [6]; Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору від 23.01.2015 р. № 11 [3].

Зауважимо, що зазначені документи вже набули чинності, крім Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі. Згідно зі Стратегією модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007–2015 рр., повне реформування бюджетного обліку та перехід на єдиний обліковий механізм суб'єктами державного сектору заплановано на 01.01.2016 р., оскільки План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затверджений 31.12.2013 р. № 1203, набуває чинності з 01.01.2016 р.

Він є переліком рахунків і субрахунків для узагальнення інформації про факти діяльності суб'єктів державного сектору в бухгалтерському обліку. У ньому за десятковою системою наведено коди (номери) й найменування синтетичних рахунків і субрахунків [6].

Розроблений План рахунків із бухгалтерського обліку в державному секторі має низку недоліків, зокрема:

- відсутня Інструкція із застосування Плану рахунків;
- відсутня типова кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку для відображення основних операцій бюджетних установ, фондів загальнообов'язкового державного соціального й пенсійного страхування та операцій щодо виконання державного та місцевих бюджетів;
- не передбачено класифікацію рахунків за видом, а саме: активні, пасивні, активно-пасивні, контрактивні, контрпасивні.

Зокрема, Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору від 23.01.2015 р. № 11 мають загальну характеристику щодо відображення основних засобів, нематеріальних активів і запасів у бюджетному обліку. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів визначають склад, визначення та оцінювання основних засобів, облік, переоцінку, вибуття. У розділі “облік” відсутня практична частина облікового механізму, немає наведених рахунків і їх кореспонденції. Такі зауваження стосуються Методичних рекомендацій бухгалтерського обліку нематеріальних активів і запасів. Тому доцільно окреслити практичну частину обліку основних засобів, необоротних активів і запасів.

Зауважимо, що на кінець 2015 р. відсутні будь-які документи з бухгалтерського обліку фінансових активів суб'єктів державного сектору.

Важливими документами налагодження правового забезпечення бюджетного обліку є Національні положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі, зокрема Положення 101 “Подання фінансової звітності”, яке затверджено 28.12.2009 р. № 1541 [4], у якому визначено зміст і форми фінансової звітності в державному секторі, загальні вимоги до визнання й розкриття її елементів, що застосовуватимуть бюджетні установи. Фінансова звітність суб'єктів державного сектору, яка складається відповідно до міжнародних стандартів, має надавати інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та грошові потоки суб'єкта, а також відображати ефективність використання та цільове призначення ввірених йому ресурсів. Фінансову звітність можна використовувати для прогнозування рівня ресурсів, потрібних для продовження діяльності. Крім того, вона може надавати дані про отримання ресурсів відповідно до порядку, встановленого законом, а також використання цих ресурсів відповідно до юридичних і контрактних вимог, у тому числі фінансових лімітів, встановлених законодавчими органами. Таким чином, змістовні ак-

центри використання фінансової звітності державного сектору відрізняються від її використання недержавним сектором. Фінансова звітність державного сектору є ключовою ланкою в інформаційному забезпеченні державного фінансового контролю, фінансового планування й прогнозування на державному рівні. Однак без розширеного та інформативного порядку заповнення форм фінансової звітності в державному секторі з рекомендаціями до їх заповнення сформувати повноцінну й достовірну фінансову та бюджетну звітність суб'єктів державного сектору неможливо.

Таким чином у 2016 р. процес реформування бюджетного обліку буде продовжено, оскільки розробка правових документів з бухгалтерського обліку – трудомістке завдання. Також необхідно розробити рекомендації щодо підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації керівників фінансово-бухгалтерських служб.

IV. Висновки

З метою реформування та вдосконалення правового забезпечення бюджетного обліку суб'єктів державного сектору необхідно звернути увагу та врахувати такі недоліки:

- розробити до Плану рахунків з бухгалтерського обліку в державному секторі Інструкцію із застосування Плану рахунків; визначити типову кореспонденцію рахунків бухгалтерського обліку для відображення основних операцій бюджетних установ, фондів загальнообов'язкового державного соціального й пенсійного страхування та операцій щодо виконання державного та місцевих бюджетів; розширити План рахунків із визначенням виду за кожним рахунком, а саме: активні, пасивні, активнопасивні, контрактивні, контрпасивні;
- брати за основу нарахування й визнавати в бухгалтерському обліку надходження та сплату коштів у момент їх виникнення з урахуванням специфіки бюджетних установ;
- доопрацювати Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку в державному секторі, в яких потрібно описати практичну частину облікового механізму запасів, необоротних активів і основних засобів;
- розробити Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку фінансових активів у державному секторі;
- розробити рекомендації підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації керівників фінансово-бухгалтерських служб у державному секторі.

Реалізація цих завдань дасть змогу продовжити реформування та перехід до єдиної методично-правової бази бюджетного обліку в державному секторі.

Список використаної літератури

1. Бюджетний кодекс Закон Верховної Ради : від 08.07.2010 р. № 2456-VI України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
3. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору : Наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 р. № 11 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/publish/article/main?art_id=407392&cat_id=40731.
4. Національні положення (станданти) бухгалтерського обліку в державному секторі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://treasury.gov.ua/main/uk/publish/category?cat_id=215075&page=0\(1\)](http://treasury.gov.ua/main/uk/publish/category?cat_id=215075&page=0(1)).
5. Порядок подання фінансової звітності : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 р. № 419 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF>.
6. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі : Наказ Міністерства фінансів України 31.12.2013 р. № 1203 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14>.
7. Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007–2015 роки : Постанова Кабінету Міністрів України від 16.01.2007 р. № 34 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/34-2007-%D0%BF/print1389935151858715>.
8. Бондаренко Н. В. Концепція розвитку державного сектора економіки / Н. В. Бондаренко // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2010. – Вип. 1. – С. 40–45.
9. Левицька С. Окремі питання реформування бюджетного обліку: стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі / С. Левицька // Все про бухгалтерський облік : проф. бух. газета. – Київ, 2008. – № 6. – С. 34–38.
10. Свірко С. В. Суб'єкти та об'єкти бухгалтерського обліку в державному секторі України в контексті чинного вітчизняного законодавства [Електронний ресурс] / С. В. Свірко, А. І. Фаріон. – Режим доступу: [file:///C:/Users/Admin/Downloads/Na_2012_2_8%20\(2\)](file:///C:/Users/Admin/Downloads/Na_2012_2_8%20(2)).
11. Сушко Н. Сучасний стан бухгалтерського обліку у державному секторі та перспективи його реформування / Н. І. Сушко // Все про бухгалтерський облік : проф. бух. газета. – Київ, 2007. – № 11. – С. 25–31.

12. Свірко С. В. Бухгалтерський облік і контроль у контексті Бюджетного кодексу України : навч. посіб. / С. В. Свірко, І. О. Кондратюк, С. В. Дорошенко, Н. М. Старченко. – Київ : Акад. фін. управління”, 2012. – 940 с.

13. Свирко С. В. Современные тенденции развития бюджетного учета в Украине / С. В. Свирко // Международный бухгалтерский учет. – Москва : Финансы и статистика, 2014. – № 21 (315). – С. 53–66.

Стаття надійшла до редакції 08.09.2015.

Ларикова Т. В., Шилко И. С. Правовое обеспечение бюджетного учета: место, роль и составляющие

В статье проанализировано правовое обеспечение бюджетного учета в государственном секторе, сгруппированы общие нормативные акты бюджетного учета законодательной и исполнительной власти и правовые документы по бухгалтерскому учету. Определены место, роль и составляющие правового обеспечения бюджетного учета в деятельности субъектов государственного сектора. Рассмотрены сущность государственного сектора и его субъекты. Очерчены проблемные зоны и предложены направления развития по реформированию и внедрению единой методико-правовой базы бюджетного учета.

Ключевые слова: бюджетный учет, реформирования, государственный сектор, правовое обеспечение, Государственное казначейство Украины, распорядители и получатели бюджетных средств.

Larikova T., Shilko I. Budget Accounting Framework: Place, Role And Composition

The article researches the legal groundwork of the government and not-for-profit accounting; the general budget accounting regulations of the legislative and executive authorities and legal documents of accounting are grouped. The regulatory support of the budgetary accounting is analyzed, the most important legislative acts are: the Budget Code, the Constitution of Ukraine, the Commercial Code, the Tax code, The procedure of the treasury service of the state budget costs, revenues and other revenues, local budgets; The procedure of the organization of the State Treasury Service of Ukraine during the treasury service of the state budget costs, revenues and other revenues, local budgets; The procedure of the treasury services operations of using of the Compulsory state social unemployment insurance fund; Laws of Ukraine: About state property management, About the protection of economic competition, and others. The basic regulations of the budget accounting are researched; those include: legislative instruments on accounting of the budgetary subjects and budget holders; regulations of the budget implementation of the state and local budgets; regulations of the activities of budget holders. The place, important and components of the regulatory support of the budget accounting in the public sector are determined The regulatory support of the budgetary accounting is a significant part of the budget process and budget system. The existence o the budgetary accounting common methodological framework allows the monitoring of the usage and allocation of the budget funds and assessing the feasibility of using both internal users and external. Legal support of the budgetary accounting is important in the effectiveness and success of the public sector activities. The clear and informative regulatory support of the budgetary accounting makes it possible to receive the accurate information about the usage of the budget. The essence of the public sector and its subjects are researched. The public sector is defined as a set of enterprises, institutions and organizations that directly provide public authorities, which are fully or partially state-owned and operated for profit (social effect) and solution of the national or regional socio-economic problems.

Key words: accounting, budget, reform, public sector, legal support, the State Treasury of Ukraine, budget holder.